

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು: ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಡಾ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಬಿ. ಹೆಚ್.¹

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಗಳು ಹದಿಹರೆಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಹದಿಹರೆಯದ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯು ಭಾರತದ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಗಂಭೀರ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 18 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಅಂದರೆ ಹದಿಹರೆಯದ 13 ಮಿಲಿಯನ್ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಿವಾಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಷಕರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಜವಬ್ದಾರಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾದರೆ ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಓದಿಕೊಂಡರೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಲು ಗಂಡು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, ತಳ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ/ಹದಿಹರೆಯದವರ ವಿವಾಹ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಹದಿಹರೆಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿರದ ಕಾರಣ ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ನಂತರ ಹಲವಾರು ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತನದಿಂದಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹದಿಹರೆಯದ ಅರ್ಥ

ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ವರ್ಷದ ನಡುವಿನ ವಯೋಮಾನದವರನ್ನು ಹದಿಹರೆಯದವರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರ ನಡುವಿನ ಅವಧಿ ಇದಾಗಿದ್ದು, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಗಾದವಾಗಿ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ

¹ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಉದಯಪುರ, ಚಿನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲೂಕು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಅವಧಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹದಿಹರೆಯದವರು; ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೈಹಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಲೈಂಗಿಕ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವಾಗ ಸ್ವಯಂ-ಅರಿವಿನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಮೂರ್ತ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯವಾಗಿ ಹರೆಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಅಥವಾ ಪ್ರೌಢ ವಯಸ್ಕರಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ಹುಡುಗ ಅಥವಾ ಹುಡುಗಿ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಪ್ರೌಢರಾಗಿ, ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಹೀಗೆ ಹರೆಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಯಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ವಂಶವಾಹಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ದ್ವಿತೀಯಾ ಲೈಂಗಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ಷಿಪ್ರ ದೈಹಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಜೊತೆಗೆ ಹರೆಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಅಥವಾ ಮೈ ನೆರೆಯುವುದು ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಲೈಂಗಿಕ ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾಳುವ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹರೆಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಅಥವಾ ಮೈನೆರೆಯುವುದು ಎನ್ನಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ವಿವಿಧ ದೈಹಿಕ ಹಂತಗಳು ಅಥವಾ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದೆ ಹೈಪೋಥಾಲಮಸ್-ಪಿಟ್ಟುಟರಿ-ಆಡ್ರಿನಾಲ್-ಗೊನಾಡ್ಸ್ ಎಂಬ ಹರೆಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಹಲವಾರು ಜೈವಿಕ ಅಥವಾ ದೈಹಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಹದಿಹರೆಯದ ಮಕ್ಕಳ ಮನೋಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಲ್ಲುದಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳು, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ವರದಿಗಳು, ಜನಗಣತಿ ವರದಿಗಳು, ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರೌಢಪ್ರಬಂಧ, ನಿಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅನುಷಂಗಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತನದ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಹದಿಹರೆಯದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಾಯಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಇಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳು ರೂಪಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ತಹಬದಿಗೆ ಬಾರದಿರುವುದು ಕೂಡ ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತನ ಕೇವಲ ಹಿಂದುಳಿದ ಅಥವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು, ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಎಂದರೆ ಶಾಪವೆಂಬಂತಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಳೆಯಲೆಂದು ಮತ್ತು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 12-13 ವರ್ಷವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ತಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಯಸ್ಸಿನ ಪುರುಷರನ್ನು. ಹೀಗೆ ಹದಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗುವವರು 15 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಜೀವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುವಂಥ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 40 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹದಿಹರೆಯದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಗರ್ಭವತಿಯರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೆರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಈ ಪ್ರಮಾಣ.

ಹದಿಹರೆಯದ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಎಲ್ಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗರ್ಭಧರಿಸುವವರ ಪ್ರಮಾಣ ಹತ್ತು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯಾದರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾರತದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಪಕ ಲೈಂಗಿಕತೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆ, ಅಜ್ಞಾನ, ಅತಿಯಾದ ಲೈಂಗಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಅಪೂರ್ಣ ಗರ್ಭನಿರೋಧಕಗಳ ಬಳಕೆ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. 2016-20 ರ ನಡುವಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಲಕಿಯರು ಗರ್ಭಧರಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ 4-5 ರಿಂದ ಶೇ. 7-8 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಳವಳಕಾರಿಯಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ 22 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1,14,575 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮಗೆ 18 ವಯಸ್ಸು ತುಂಬುವ ಮೊದಲೆ ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕಠಿಣ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೆಳಗಾವಿಯಂತಹ ಗಡಿಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹದಿಹರೆಯದ ಗರ್ಭವತಿಯರಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಪಾತದ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಭಾರತದಂತಹ ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿಯುವಂತಾಗಿದೆ. ಪೋಷಕರ ಅನಕ್ಷರತೆ, ಬಡತನ, ಶಾಲಾ ಅಲಭ್ಯತೆ, ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕೊರತೆ, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಕೊರತೆ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿವೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ ಜೊತೆಗೆ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆ, ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿ ಹದಿಹರೆಯದವರ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಏನೆ ಇದ್ದರೂ ಹದಿಹರೆಯದ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತನದಿಂದಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತನಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಸಂಗತಿಗಳು ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಹದಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಸಮರ್ಪಕ ಹಾಗೂ ಅಪಕ್ವವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಃ ತಾಯಿಯಾಗಲಿರುವವಳೇ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತೀವ್ರತರವಾದ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಪರಸ್ಪರ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮಗು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮಧ್ಯಪಾನ, ಧೂಮಪಾನದಂತಹ ದುರಭ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ರಕ್ತಹೀನತೆಯಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮಗು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ಖಚಿತ.

ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವರದಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶೇ.70ರಷ್ಟು ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯಂದಿರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಹೀನತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹದಿಹರೆಯದ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಜಂಕ್‌ಫುಡ್ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಕಬ್ಬಿನಾಂಶ ಹಾಗೂ ಪೋಲಿಕ್ ಆಸಿಡ್ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಬ್ಬಿನಾಂಶದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು.

ಹದಿಹರೆಯದ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯಿಂದ ಲೈಂಗಿಕ ಸೋಂಕು, ಕಷ್ಟಕರ ಹೆರಿಗೆ, ಅಧಿಕ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಪ್ರಸವದ ನಂತರ ಖಿನ್ನತೆ, ಎದೆ ಹಾಲುಣಿಸುವಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ, ಪದೇಪದೇ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಪ್ರೀಎಕ್ಲಾಂಪ್ಷಿಯಾ, ಮಗುವಿನ ತೂಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು, ಅಕಾಲಿಕ ಹೆರಿಗೆ, ಪ್ರಸವನಂತರದ ಸೋಂಕು, ತಾಯಿಮರಣ, ಶಿಶುಮರಣ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರಕ್ತಹೀನತೆ ಹಾಗೂ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.

ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯಂದಿರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಸವಲತ್ತುಗಳು

ಹದಿಹರೆಯದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಅಥವಾ ತಾಯಂದಿರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನೇರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖೇನ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಜನನ ಮತ್ತು ಶಿಶು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಹದಿಹರೆಯ ತಾಯ್ತಂದಿದಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಹರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹದಿಹರೆಯದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ 0-6 ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಇದು 34 ದಶಲಕ್ಷ 0-6 ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ, ಹದಿವಯಸ್ಸಿನ ಗರ್ಭಿಣಿಯರನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಏಳು ದಶಲಕ್ಷ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೂ, ಹಾಲುಣಿಸುತ್ತಿರುವ ತಾಯಿಯರಿಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ 11 ರಿಂದ 18 ವಯೋಮಾನದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕಿಶೋರಿ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2000-01 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಿಶೋರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 38 ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದು 2005 ರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇನ್ನುಳಿದ 147 ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಿಶೋರಿ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯು ಕಿಶೋರಿಯರನ್ನು (11-18 ವಯೋಮಾನ) ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತಂದೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಲಹೆಗಳು

ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ತಂದಿದಾಗಿ ಹಲವಾರು ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೂಡ ಎದುರಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ

- ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದ ತಡೆಗಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕಠಿಣಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು.
- ಆರೋಗ್ಯ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಹದಿಹರೆಯದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಧರಿಸಿದವರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು, ದಾದಿಯರು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಆರೋಗ್ಯದ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒಳಪಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಹದಿಹರೆಯದ ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಆಹಾರ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು.
- ಸರಿಯಾದ ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕು.
- ಹದಿಹರೆಯದ ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ರಕ್ತಹೀನತೆಯಿಂದಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದರ ಮುಖೇನ ಆರೋಗ್ಯ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಧೂಮಪಾನ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನದಂತಹ ದುಶ್ಚಟಗಳನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ತಪಾಸಣೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೆರಿಗೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಸ್ಪರ ಕುಟುಂಬದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ, ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರ ಪರಸ್ಪರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ನದಿಂದಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ. (2006). ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಯೋಜನೆ ಕೈಪಿಡಿ. ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

- ವೀಣಾ ಭಟ್. (2007). ಹದಿಹರೆಯದ ತಾಯ್ನದ ಸವಾಲುಗಳು. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- Banerjee B, Pandey GK, Dutt D, Sengupta B, Mondal M, Deb S. (2009). Teenage pregnancy: A socially inflicted health hazard. *Indian J Community Med.* Vol.34., Pp.227–231.
- Dawan, Himanshi. (28 November 2008). Teen pregnancies higher in India than even UK, US. *The Economic times.*
- Gina Adams, Sharon Adams-Taylor and Karen Pittman. (1989). Adolescent Pregnancy and Parenthood: A Review of the Problem, Solutions, and Resources. *Family Relations.* Vol. 38(2). Pp. 223-229
- Jay Turner .R. Carl F. Grind staff and Norman Phillips. (1990). Social Support and Outcome in Teenage Pregnancy. *Journal of Health and Social Behaviour* ‘Vol. 31,(1).Pp. 43-57
- Pathak KB, Ram F.. (1993). Adolescent motherhood: Problems and consequences. *J Fam Welf.* Vol- 39(1). Pp.7–23.
- Seetesh Ghose and Lopamudra B. John. (2017). Adolescent pregnancy: an overview. *International Journal of Reproduction,* Vol.6(10), Pp.4197-4203 www.ijrcog.org
- Susheela Singh. (1998). Adolescent Childbearing in Developing Countries: A Global Review, *Studies in Family Planning.* Vol. 29 (2) Pp. 117-136
- UNICEF. (2008).. Maternal Newborn Health: The State of World’s Children . United Nations Children Fund (UNICEF). New York.
- World Health Organisation.(2012). Adolescent Pregnancy: Fact sheet. Geneva: World Health Organization; <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs364/en/>.